

<https://dif.org.ua/article/derzhavni-ta-sotsialni-instituti-komu-ukraintsi-doviryayut-a-komu-ni> (дата звернення 18.05.2022).

3. Загальна декларація про Волонтерську діяльність. URL: <http://dyvensvit.org/articles/2018.html> (дата звернення 16.05.2022).

4. Закон України Про волонтерську діяльність (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 42, ст.435)

5. Штомпка П. Социология социальных изменений / Пер. С англ. под ред. В.А. Ядова. М.: Аспект Пресс, 1996. 416 с.

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

кандидат юридичних наук,
завідувач кафедри цивільного права та
процесу Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Євгенія ДЕРКАЧ

курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАХИСТ ПРАВ І СВОБОД ДІТЕЙ В ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Технічний прогрес, розвиток економіки, поява нової зброї – саме це змінило методи збройних конфліктів у сучасному світі. Як зазначає Офіс омбудсмена з посиланням на дані Моніторингової місії ООН з прав людини станом на 3 квітня в Україні з початку повномасштабного вторгнення РФ загинуло 205 дітей та 362 отримали поранення. У зв'язку із загрозою національній безпеці України 24 лютого 2022 року о 5 годин 30 хвилин Президент України підписав указ «Про введення воєнного стану в Україні». Воєнний стан – це особливий режим правової доктрини, що вводиться на території певної держави у разі збройної агресії, небезпеки територіальній цілісності та передбачає надання певним органам державної влади відповідних повноважень необхідних для усунення загрози. Він характеризується обмеженням конституційних прав, свобод і законних інтересів громадян та юридичних осіб [1].

На жаль, найбільш вразливими та залежними від світу дорослих є саме діти. У зв'язку з цим вони мають особливі права, які в законодавстві ратифіковано в :

- Конвенції ООН про права дитини від 20 листопада 1989 року;
- Декларації прав дитини від 20 листопада 1989 року;
- Женевській Конвенції № 4 від 12 серпня 1949 року;
- Всесвітній декларації про забезпечення виживання, захисту і розвитку

- дітей від 30 вересня 1990 року;
- Цивільному кодексі України від 12 травня 2004 року;
- Сімейному кодексі України від 10 січня 2001 року.

Проте, великою проблемою в нашій державі є відсутність законодавчого регулювання прав та свобод дітей саме в умовах правового режиму військового стану. Єдиний шлях врятувати дітей та повною мірою захистити їх є еміграція до країн ЄС. Тому держави, до яких прибувають біженці з різних куточків України максимально спростили процедуру перетину кордону. Важливим є те, що емігранти, які прибувають до країн ЄС повинні якнайшвидше отримати повноцінний доступ до своїх прав, медичної та психологічної допомоги. Особливу увагу потрібно приділити реєстрації дітей, що прибули без супроводу батьків, адже в подальшому пріоритетом є розшук членів їх сімей через міжнародні зв'язки та репатріація [2]. 22 березня 2022 року набрала чинності постанова КМУ №349 « Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо захисту прав дітей на період надзвичайного або воєнного стану.» Так, нею затверджено, що діти можуть бути тимчасово влаштовані до дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей в межах передбаченої граничної чисельності [3]. Також, 17 березня 2022 постановою КМУ № 302 було утворено Координаційний штаб з питань захисту прав дітей в умовах воєнного стану. Його метою є координування роботи центральних та місцевих органів виконавчої влади, щодо евакуації, створення безпечних умов та забезпечення прав дітей-сиріт, дітей з інвалідністю, що влаштовані до сімей патронатних вихователів в умовах воєнного стану [4].

Переглядаючи страшні кадри зафільмовані після звільнення Київської області одразу постає питання негайного вдосконалення соціального забезпечення прав та свобод дітей на міжнародному рівні, задля попередження настання наслідків даного геноциду. Захист дітей у міжнародних збройних конфліктах був одним із головних предметів уваги міжнародного права, проте норми захисту були мінімальними. Найбільшу цінність для захисту прав та свобод дітей в умовах збройних конфліктів має стаття 77 «Заходи для захисту дітей» у Додатковому протоколі I до Женевської Конвенції №4 від 12 серпня 1949 року про захист цивільного населення під час війни. Оскільки її виконання забезпечує не лише можливість загального захисту дітей як цивільних осіб, а й забезпечує спеціальний захист дітям, що проживають на неокупованих та окупованих територіях .

Отже, можна зробити наступні висновки:

- держава, як основний правовий суб'єкт, що забезпечує безпеку населення, зобов'язана підвищувати рівень координації і взаємодії, щодо забезпечення потреб дітей під час збройних конфліктів.
- сторони збройного конфлікту повинні чітко дотримуватися зобов'язань, щодо захисту цивільних осіб загалом, дітей, зокрема, не тільки за міжнародним гуманітарним правом, а і за нормами загального міжнародного права [2].

-
1. Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» : Закон України від 24.02.2022 № 2102. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text> (дата звернення : 10.04.2022).
 2. Магда С.О. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Право». Захист прав дітей в умовах воєнного стану. Випуск 20. Харків. 2015. С. 88-92.
 3. «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо захисту прав дітей на період надзвичайного або воєнного стану» : Постанова від 22.03.2022 № 349. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/349-2022-п#Text> (дата звернення : 11.04.2022).
 4. «Про утворення Координаційного штабу з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану» : Постанова від 17.03.2022 № 302. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-2022-п#Text> (дата звернення : 11.04.2022).

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

кандидат юридичних наук

завідувач кафедри

цивільного права та процесу ДДУВС

Дмитро ДРИГА

курсант факультету підготовки

фахівців для підрозділів превентивної

діяльності ДДУВС

**ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ: ПОНЯТТЯ, ОЗНАКИ
ТА ОСОБЛИВОСТІ ОТРИМАННЯ СТАТУСУ**

Відповідно до звіту Представництво Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців ООН від 2019 році, у світі налічувалося близько 272 мільйонів міжнародних мігрантів, що складає приблизно 3,5% світового населення [6]. Це число включає людей, які мігрували для роботи і навчання, а також біженців та переміщених осіб, які були змушені залишити свої будинки по причин переслідування з релігійних та іншим мотивам, військових конфліктів та стихійних лих. У 2016 році запровадили Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб шляхом злиття Державного агентства з питань відновлення Донбасу і Державної служби з питань АР Крим та Севастополя, яке займається формуванням та реалізацією державної політики в питаннях внутрішньо переміщених осіб, сприянням реалізації та забезпеченню прав і свобод таких осіб, створенням умов добровільної реінтеграції або інтеграції ВПО за новим місцем проживання в Україні.

Зокрема, В. Михайловський тлумачить поняття «внутрішньо переміщена особа» таким чином: особа, яка є громадянином України, особою без громадянства або іноземцем, яка перебуває на території України на законних